

Nova Prava

GLASILO NARODNEGA DELAVSTVA

Prometno omrežje

Slediti moramo vzgledu naprednejših držav.
Pri tem pa nas ne smejo tujci izkoriščati

Menda ni v kulturnem svetu več človeka, ki ne bi bil do dna prepričan, da pomeni močno razvito moderno železniško in cestno omrežje v resnici pravo krvno, življenjsko ožilje vsake napredne države, ki stremi v svojem razvoju in udejstvovanju le kvišku, k izpopolnitvi in k resničnemu, trajnemu blagostanju.

Pri nas se s takim idealnim gospodarskim ožiljem in zdravjem žal ne moremo pohvaliti. Naša država še vedno močno trpi na pomanjkanju modernih in tempu sodobnega prometa odgovarjajočih železniških prog in avtomobilskih cest. Po številu in kakovosti zadržaja naše železniško in cestno omrežje daleč za železnicami in cestami v naprednejših in kulturnejših evropskih državah. Zavedamo se, da smo revni na kapitalu in da kljub najboljši volji ne bomo še v doglednem času mogli razviti našega prometnega omrežja. Naše današnje državne železniške proge normalnega in ozkega tira merijo okrog 9600 km, od česar odpade na

normalni tir 7300 km, na ozki tir pa 2300 km. Razen tega imamo v državi tudi še kakih 1100 km zasebnih prog in pa prog ministrstva za gozdove in rudnike, ki tudi služijo javnemu prometu, predvsem v Bosni. Državnih cest je okrog 10.300 km, banovinskih cest prve in druge vrste pa okrog 32.000 km, tako da merijo za vozovni promet sposobne ceste vsega okrog 42.500 kilometrov. Ne smemo pa pri tem pozabiti pripomniti, da znaten del teh naših cest nikakor ne odgovarja potrebam in zahtevam moderne tujskega in avtomobilskega prometa in da se tuji avtomobilisti kar križajo pred našimi cestami. Zato je nujno potrebno, da pomnožimo in izboljšamo naše železniško in cestno omrežje v najmodernejšem smislu, s čimer bomo tudi občutno zmanjšali brezposelnost in dvignili obče blagostanje prebivalstva. V Beogradu se menda neke nemške finančne skupine že pogajajo v tem smislu. Poskrbimo pa, da ne bodo tujci samo želi, mi pa sejali, garali in plačevali.

Povišanje cen papirja

Karteli so nesreča za narodno gospodarstvo. Močna delavska organizacija je edino sredstvo za uspešen boj

Lansko leto se je povišala cena papirja za celih 25 odstotkov z motivacijo, da se je povišala cena celulozi. Občutno so se podražile naklade knjig in časopisov, šolskih zvezkov itd.

Ko pa je celuloza v ceni zopet padla, papirni kartel ni reagiral. Ostalo je pri starem.

Sedaj se je pa cena papirja ponovno in brez vzroka povišala od 10 do 18 odstotkov za različne kvalitete.

Nobenega delavskega gibanja ni bilo in tudi nikako izboljšanje plač mizerno plačanim papirniškim delavcem se ni izvršilo, s katerim bi kartel opravičeval sedanjo podražitev.

Zmagal je le pohlep po čim večjem dobičku.

Evo nekaj primerov, da je temu res tako!

Brezlesen pisarniški papir stane pri nas 100 kg Din 920.—.

Isti papir, uvožen iz Nemčije, stane nezacarinjen franko Ljubljana 100 kg 27 RM = Din 391.50.

Brezlesen papir za umetni tisk stane pri nas 100 kg Din 1150.—.

Isti papir, uvožen iz Nemčije, nezacarinjen franko Ljubljana stane 100 kg 31 RM = Din 449.50.

Ako upoštevamo zaščitno carino 100 odstotkov, potem jasno vidimo, kako prekomeren dobiček hoče imeti papirni kartel.

In vendar Nemci ne prodajajo svojega papirja, ne da bi imeli uračunan pošten in krščanski dobiček. Navzlic nizki en gros ceni pa je papirniško delavstvo mnogo boljše plačano kot naše, če upoštevamo nemške cene.

Najlepše pa še pride:

Naš kartel je pristal, da sme Nemčija uvoziti 460 vagonov letno raznovrstnega papirja. Kartel je poskrbel, da tega papirja ne dobi posameznik, marveč kartelna prodajna centrala «Centropapir d. d.» v Zagrebu.

Pohlep in špekulacija sta jačja, kakor obzir do domačega narodnega gospodarstva in zaposlitev domačega delavca. Na drugem mestu

Tovarniški izleti

Ponovno smo napisali, da vsako podjetje, ki stoji v naši slovenski zemlji in izkorišča gospodarsko moč slovenskega naroda in slovenske zemlje, mora biti samo del vsenarodne skupnosti in tesno povezano z veseljem in z žalostjo ljudstva, v katerega sredini živi. Mi hočemo, da vsako podjetje živi tudi duševno življenje in da je v stalnem duhovnem stiku s svojim ljudstvom, zlasti s svojo okolico. Nemore biti, da bi podjetje stalo sredi našega narodnega telesa kot mrzla in hladna trdnjava, ki bruha iz sebe dim in ogenj in mrko gleda na okolico pod in pred seboj. Po našem programu, ki ima v prvi vrsti pred očmi interese vsega naroda, mora tudi delavec v podjetju videti del vsenarodne skupnosti, en drobec našega nacionalnega narodnega gospodarstva. Tudi delavec, ki čuti nacionalno, mora živeti s podjetjem duhovno življenje, zanimati se mora za vesele in žalostne ure podjetja, pri srcu mu mora biti razvoj podjetja, zasledovati mora vse, kar ugodno in neugodno vpliva na gospodarski razvoj podjetja. Delavec ima pravico, da v podjetju ne vidi svoje ječe, pač pa svoj drugi dom, v katerem prebije pretežno večino svojega življenja in v katerem pusti najboljše moči. Naš nacionalni program nas je davno prepričal, da med delavstvom ne smemo gojiti razredne borbe, ker je škodljivo, ako narod delimo v razrede, ki naj ima vsak svojo posebno moč in pravico. Nam se zdi napačno, da bi delavstvo vzgajali v večnem revolucionarnem in negativnem zadržanju nasproti podjetju in predstavnikom podjetja. Taka vzgoja bi bila demagoška in gotovo ne v korist delavstva samega.

Moderno podjetje mora imeti nasproti svoji posadki tudi modernejši socialne dolžnosti. Podjetje mora biti za delavstvo skrbni oče, ki daje vsakdanji kruh, in pa dober vzgojitelj, ki posadko vzgaja v nacionalnem in državljanskem duhu in jo usposablja za veliko sodelovanje v splošnem povzdigu narodne blaginje. Odnos podjetja nasproti delavstvu se mora razvijati na etičnih načelih, na spoznanjih enake vrednosti delavca v tovarniškem produkcijskem procesu. Na vsak korak mora biti vidno, da podjetnik delavca čista in spoštuje, da od njega upravičeno zahteva najvestnejša izpolnjevanja vseh dolžnosti, da pa se tudi zaveda svojih lastnih skrbstvenih dolžnosti nasproti posameznemu delavcu. Tak etičen odnos ne bo dopuščal, da v podjetju pride do ostrejših sporov, nikdar pa ne sme priti do izkoriščanja delovnih moči v enostransko korist podjetja. Uvidevno podjetje ustanavlja za svojo posadko knjižnice in čitalnice, daje na razpolago prostore za igrišča, skrbi za kulturno povzdigo svojega delavstva s postavitvijo gledaliških odrov in dvoran za razne druge prireditve, podjetje podpira športna prizadevanja z razpisom raznih nagrad in podobno. Etično na višku stoječe podjetje vzgaja delavstvo v ljubezni do narave in stori vse, da delavec svoj prosti čas pametno in v tesni povezanosti z naravnimi lepotami, za dušo in telo pametno izkoristi. Ako podjetje duhovne stike z delavstvom ojača z organiziranjem izletov v prirodo ali v zanimive kraje in mesta, je to samo eno izmed mnogih drobnih sredstev, s katerimi moderno podjetje v delavcu spoštuje človeka in enakovrednega sodelavca. Zdi se nam, da so taki stiki povsod tam na mestu in potrebni, kjer podjetja priznavajo vrednost in veljavo strokovnih organizacij, s pomočjo katerih regulirajo delovna razmerja. S strokovnimi organizacijami je podjetje tesneje združeno z vsem delavstvom svoje posadke. Mi zavračamo zastarelo in škodljivo geslo, da mora biti delavec večno nezadovoljen, da bo sposoben za proletarsko revolucijo. Mi se s temi marksističnimi teorijami ne strinjamo. Mi hočemo, da je delavstvu priznana pravica do polnovrednega življenja iz etičnih in moralnih nagibov ter iz vsenarodnih gospodarskih in socialnih potreb. Čas in prilike, v katerih živimo, nas silijo k revolucionarnemu razpoloženju za borbo za vsenarodne koristi v lastnem družabnem življenju. V skupnem narodno-gospodarskem prizadevanju pa ima delavec pravico, da računa na kulturno zrelost svojega podjetnika. V znamenju te kulture ima delavec pravico, da se čuti kot nerazdružljiv del vse tovarniške posadke in vseh činiteljev v gospodarskem uveljavljanju tovarne. Tudi tovarniški izleti pa morajo biti samo izraz te kulturne zrelosti podjetja — in veliko simbolično priznanje, da gre delu vedno prva čast! Moderna delavska posadka hoče s skupnimi izleti krepi svojo samozavest. Delavstvo žali, kdor pravi, da izleti to samozavest slabe, kajti razigranost in sproščenost duha v naravi je — blagoslov božji, ki dušo utrdi v udarnosti za pravično stvar. —ec.

prinašamo, koliko papirnih tovarn je v Nemčiji, ki so vse 100 odstotkov zaposlene. Kako tudi ne, če smo pa in brez potrebe dober in nepotreben odjemalec.

Država kot največji papirni konzument bo morala storiti potrebne korake, da zaščiti interese širokih ljudskih plasti, katerih deca upo-

rablja drage in kvalitetno slabe šolske zvezke, da prepreči nepotreben izvoz deviz, da dvigne lasten delavski življenjski standard in da uniči črva, ki gloda na povdigu naše kulture.

Zakon o kartelih tako zaščito gotovo predvideva, vsaj kar se zaščitne carine tiče.

Zavarovanje v Franciji

Francosko socialno zavarovanje računa z veliko moralno kvalifikacijo delavcev in delodajalcev

Opozoriti hočemo na nekatere zanimivosti francoskega delavskega zavarovanja. Omejili se bomo predvsem na zavarovanje za slučaj bolezni, ker to zavarovanje najčesteje posega v delavčev življenje, dočim je zavarovanje proti nezgodam ali zavarovanje za onemoglost, starost in smrt za posameznika le nekaj nevsakdanjega. Marsikaj takega, kar je v Franciji, bi si želeli v našem zavarovanju, četudi ne smemo prezreti, da računa francosko zavarovanje z razmeroma veliko moralno kvalifikacijo tako delavcev kakor delodajalcev.

Razen zavarovanja za nezgode in obrtna obolenja je francosko socialno zavarovanje še razmeroma mlado. Uvedeno je v celoti šele v letu 1930.

Prva značilnost francoskega zavarovanja je ta, da je splošno in popolno. Splošno, ker so zavarovanju podvržene vse osebe, ki so v kakršnemkoli najemnem delovnem razmerju, in to tako v industriji, obrti in trgovini, kakor tudi v poljedelstvu. Popolno pa, ker so člani zavarovani za vse primere, to je za bolezen, onemoglost, starost in smrt. Od zavarovanja so izvzete samo osebe, katerih plača ne doseže določenega najmanjšega letnega zaslužka (1500 frankov letno) in oni, katerih letni prejemki presegajo 15.000 frankov letno.

Glede zavarovanja za nezgode in obrtna obolenja naj omenimo le, da je to uzakonjeno že od leta 1898. in da je po tem zavarovanju delodajalec v primeru obratne nezgode oziroma obrtnega obolenja sam dolžan odškodovati ponesrečenca. Ker so francoska sodišča, kar se tiče prakse, zelo stroga, so delodajalci vselej tako previdni, da zavarujejo svoje nameščenice pri privatnih zavarovalnicah in s tem prenesejo odgovornost za nastalo škodo.

Druga značilnost francoskega socialnega zavarovanja je popolna svoboda ustanavljanja bolniških blagajn. Tako imajo razna delavska združenja lahko svoje bolniške blagajne, le da jih v celoti prilagode zakonitim predpisom. Vsak posameznik je lahko član bodisi posebne bolniške blagajne, ali pa član tako imenovane okrožne bolniške blagajne, ki jih je novi zakon ustanovil za vse tiste delavce, ki niso prostovoljno pristopili k neki posebni bolniški blagajni. Vendar naj tukaj takoj pripomnimo, da je v manjših bolniških blagajnah večanjeno razmeroma majhno število delavcev in da odpade 84 odstotkov vsega zavarovanega delavstva na bolniške blagajne z nad 10.000 zavarovanimi člani in da je večanjeno v okrožnih blagajnah, ki odgovarjajo nekako našim okrožnim uradom, 57 odstotkov vsega zavarovanega članstva.

To naj bi bil kratek uvod, prihodnjič pa bomo opozorili na postanek članstva, na članske pravice in zlasti na svobodno izbero zdravnikov, ki je predvidena po sedanjem francoskem delavskem zavarovanju.

(Dalje prihodnjič.)

† Drago Žabkar

29. julija t. l. je po daljši bolezni preminul naš tovariš predsednik celjske podružnice Drago Žabkar. Bil je neumoren delavec in prvoborilec za delavska socialna vprašanja ter je kot tak tudi zavzel najvišje mesto v pokretu ter vodil narodni pokret do njegove smrti. Bil je zvest tovariš, ki je vedno pomagal sotrpnu z nasveti in dejanji in ga bo delavstvo težko pogrešalo v svojih vrstah. Bil je svoječasn tudi celjski podžupan in se je živalno udeleževal tudi v političnem življenju ter ima kot tak veliko zaslug za narodno stvar in še posebno za vprašanja narodnega delavstva. Njegovega pogreba, ki se je vršil 31. julija, se je udeležilo veliko prijateljev in tovarišev ter mu tako izkazalo zadnjo čast. Na grobu se je poslovil poleg ostalih od njega tudi zastopnik Narodne strokovne zveze tov. Fric.

Dragemu tovarišu bodi ohranjen časten spomin, njegovim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Ugoden nakup manufakture pri
I. TRPIN - U

Oglejte si izložbe. Blago in cene govorijo!

Električne instalacije in popravila
za luč, moč, signale itd. izvršuje
MIHELČIČ IVAN

elektrotehnično podjetje
LJUBLJANA, Borštnikov trg 1
Telefon 27-04

Dobave: „Marelli“ motorjev, ventilatorjev
špalk itd. iz svetovno znane tovarne
E. Marelli, Milano.

Zahtevajte prospekte in reference

Priporočila se
specerija, delikatese
GERBEC FRANJO
Ljubljana, Gosposvetska 13

Vsaki osebi — družini nudi stalni zaslužek „MARA“ Maribor, Orožnova 6
Celje, Slomškov trg 1
Pletilnica — razpošiljalnica negarje in pletenila

GOLDSTEIN Josip Filip, optik
Očala, ščipalniki, trieder, gledališni daljnogledi, lornjete, risala, ter vsakovratne optične priprave, nivoirji in mikroskopi, barometri in termometri. — Popravila in naročila se izdelujejo točno in poceni.
LJUBLJANA, Pod trančo 1

Priporočila se špecerija, galanterija
FRANC SCHNABL
LJUBLJANA, TYRŠEVA 43

Priporočila se
špecerija, delikatese
Anko Lojze
Ljubljana, Gajeva 5

Razgled po svetu

Socialno - gospodarski:

Nazadovanje brezposelnosti

Ob priključitvi bivše Avstrije povečani Nemčiji je bilo na avstrijskem ozemlju, ki nosi danes ime „Vzhodne Mark“, nad 600.000 brezposelnih, kar predstavlja skoro desetino vseh prebivalcev dežele. Zaradi povečanja aktivnosti vojne in oboroževalne industrije v Nemčiji in pa zaradi obsega velikopoteznih javnih del, kakor tudi zaradi pomanjkanja poljskih ter drugih sezonskih delavcev na ozemlju Rajha samega, je pričelo število brezposelnih na bivšem avstrijskem ozemlju že proti koncu lanskega leta sistematično in prav občutno padati, tako da se da danes upravičeno trditi, da je brezposelnost v Vzhodni Marki že docela premagana in odstranjena. V stari Nemčiji se že vidno pojavlja pomanjkanje delovnih moči v nekaterih industrijskih panogah in pa zlasti v poljedelstvu.

Nemška papirna industrija

Iz poslovnih poročil vodilnih osebosti v nemški papirni industriji je razvidno, da igra ta industrijska panoga v sestavi in okviru celotne nemške industrije zelo važno vlogo in da torej nikakor ne spada med industrije druge vrste, kakor se je doslej povsem napačno presojalo. Današnje komplicirano gospodarsko življenje je brez papirja sploh nemogoče. Marsikatera industrijska produkcija absolutno ne bi mogla obstajati brez pripomočkov in ovojnega blaga, ki ga dobavlja papirna industrija. Gospodarska skupina za predelavo papirja v Nemčiji šteje danes okrog 4000 podjetij z okroglo 165 tisoč nameščenci. Celotni letni promet je že prekoračil mejo milijarde mark in odpade samo na izvoz v tujino skoro 60 milijonov mark. Lani so nemške papirne tovarne izdelale samo poslovnih kuvert nad 12 milijard in je bila vsa ta ogromna množina docela porabljena.

Križi čeških zdravnikov

Razmere v zdravniškem poklicu na Češkem in Moravskem so se v zadnjem času obupno poslabšale in sicer največ z dotokom zdravnikov s Sudetskega in Slovaške, dalje zaradi odpusta 900 zdravnikov iz razpuščene češke vojske in pa zaradi pretiranega števila medicincev na čeških univerzah. Na Češkem in Moravskem je danes okrog 5800 praktičnih zdravnikov. Vsako leto se izprazni okrog 150 zdravniških mest, medicinske fakultete pa producirajo na leto po 400 ali celo še nekaj več novih mladih zdravnikov. Nadprodukcija zdravnikov se opaža tako v mestih, kakor na deželi. V mestih za to honorar za zdravniške intervencije ni prav nič višji od plače kvalificiranega delavca. Mnogo preveč je tudi že specialistov kirurgov, internistov in ginekologov, pomanjkanje specialistov pa se čuti še vedno v zdravniškem kadru za bolezni oči, ušes, zob in pa za otroške bolezni. Da se prepreči proletariziranje zdravnikov, se bo na univerzah uvedel v medicini „numerus clausus“, ker je dokazano, da je padlo od leta 1933. do lani število prebivalcev na vsakega zdravnika od 1600 na le 1000.

Stavka zidarjev

Sredi največje gradbene sezone so pričeli v New Yorku stavkati zidarji. V stavki je več kot dvestotisoč zidarjev. Stavko vodi zveza zidarskih delavcev, ki ima v Ameriki dva milijona članov. Verjetno je, da se bo stavka razširila tudi na druga mesta v državi.

Politični:

Pod orožje!

Kakor so napovedovali mnogi dobri poznavalci evropskih in obče mednarodnih razmer, se pričinja mednarodni položaj vedno bolj, čeprav zaenkrat navidezno še nedolžno in prikrito zapletati. Žetev je ponekod v polnem razmahu, v večini razboritejših držav pa je že zaključena. Stopili smo v vroči avgust, za čigar polovico se napovedujejo že nekaj dolgih tednov silno presenetljive in razburljive reči. Zaenkrat je znano, da drži Poljska z angleško finančno in materialno podporo stalno pod orožjem nad 2 milijona vojakov, ni nič boljše v Franciji in v Nemčiji na Maginotovi in Siegfriedovi črti in da je Anglija vpoklicala prav te dni pod orožje na dvomesečne „orožne vaje“ nad četrt milijona rezervistov, istočasno pa je postavila pod polno paro in v bojno pripravljenost vse svoje domače, sredozemsko in atlantsko vojno brodoge. Vsa skladišča vojnega materiala in prehrane so tako v demokratičnih, kakor tudi v totalitarnih državah prenapolnjena in po vseh znakih sodeč le še čakajo, da bodo porabljena in odslužila svojemu namenu. Angleška vlada je žrtvovala za pasivno obrambo pred letalskimi napadi in za priprave za evakuacijo civilnega prebivalstva iz svojih mest zopet nad pol milijarde dinarjev.

Rusije počasi nastopa

Po predhodnem sporazumu med angleško in francosko vlado so prispeli v Pariz angleški vojaški strokovnjaki, ki bodo po končanih medsebojnih razgovorih skupno odpotovali v Moskvo, da prično in tudi po možnosti uspešno zaključijo vojaška in zavezniška pogajanja med Anglijo, Francijo in Rusijo, katera vodijo brez vsakega vidnega rezultata civilni diplomati že dolge tedne in mesece. Molotov je po dolgotrajnem in mučnem otipavanju z vseh strani vendarle nekoliko popustil in se omehčal toliko, da je spregovoril prijaznejšo in jasnejšo besedo z zastopniki zahodnih demokratičnih velesil. Ruski medved v istem stoletju pač ne bo šel več dvakrat na led.

Vroča španska tla

Po končani državljanski vojni je upal general Franco, da bo zavladal v državi mir in da bo v senci italijanskega in nemškega zavezništva uredil državo tako, kakor prav sam želi. Postavili so se mu pa po robu nekateri njegovi najzaslužnejši sobojevniki in pomočniki, generali in višji častniki, ki hočejo ostati dosledni svojim nedanjim skupnim ciljem. Zarota za zaroto se odkriva, beg sledi begu, republikanci zopet skrivaj dvigajo glave in pregnani kralj Alfonz v mrzli tujini sanja o povratku na prestol pod vročim španskim solncem.

Brez rešitve

Gdansko vprašanje ostaja še danes brez pravega oziroma sploh brez vsakega odgovora. Okrog Gdanska je nastalo neko umetno in prisiljeno zatišje, ki pa ne skriva za svojim mračnim ozadjem ničesar dobrega in razveselivega. Določnejše glasove bomo predvidoma slišali in videli že v bližnjih tednih.

Posteljne odeje

z belo vato močno prešite (dom. izdelek)
od din 70.— naprej, samo pri

A. ŠTUHEC

specijalna trgovina - izdelovanje post. odej
Maribor, Stalna ulica 5

TEKOM TEDNA

Ali smo vredni podpore?

Naše narodno delavstvo doprinaša za svoj tisk — za «Novo Pravdo» — kljub slabim prejemkom zelo velike žrtve.

Narodno delavstvo se zaveda, da je izhodišče vsega socialnega, narodnega in kulturnega izživljanja le v dobrem tisku.

Zato «Nova Pravda» ni namenjena samo organiziranemu delavstvu, marveč najširši nacionalni javnosti, ki ga mora poznati tudi takrat, kadar bije boj za svoj socialni obstanek in samo takrat, kadar se od njega zahtevajo nacionalne žrtve.

Zato smo se z upravičenostjo obrnili na vse petične, dobro situirane in požrtvovalne posameznike, s prošnjo na naročbo.

Narodno delavstvo ni zaslužio tako slabega odziva, ono hoče in želi podpore, ker jo zasluži, ker se zaveda, da služi plemenitemu namenu.

Ponovno prosimo vse naročnike, ki so prejeli poštno položnico, da nakažejo zapadlo naročnino in tako dokažejo, da znajo ceniti plemenita stremjenja narodno zavednega delavstva.

One pa, ki tega dela ne priznajo, prosimo, da nam list vrnejo.

Prepričani smo, da ta apel ne bo ostal brez potrebnega odziva in da bodo stopili v naš krog resnih naročnikov vsi oni, ki z nami vred verujejo, da je nacionalen napredek mogoč le v vzajemnosti in medsebojni podpori.

— Povečani izvoz naših kovin. V prvi polovici letošnjega leta, zlasti pa v zadnjih dveh mesecih, je izvoz kovin iz naše države precej napredoval, zlasti izvoz bakra, aluminija in ferokroma.

— Državno rudarstvo. Jugoslovanska državna rudarska podjetja nameravajo odpreti nov rudnik bauksita v bližini Mostarja v Hercegovini, kjer so bila odkrita silno bogata ležišča te aluminijeve rude. Zasebni rudniki bauksita se te državne konkurence prav nič ne boje, saj prodajajo igraje 95 odstotkov celotne jugoslovanske produkcije bauksita v tujino. Danes ima država v svojih rokah in v lastnem izkoriščanju 14 premogovnikov, 2 železna rudnika, 1 manganov rudnik, 1 rudnik soli in nekaj poskusnih vrtnih stolpov za pridobivanje nafte.

— Znanje velike solarne v bližini Tuzle v Bosni «Jugoslovanske Solway tvornice» grade nove tovarniške objekte, ki bodo služili pridobivanju klorida in klorovih derivatov s pomočjo elektrolize soli. Klor in klorovi derivati se bodo povečini izvažali v tujino, doma pa jih bodo porabljali predvsem za beljenje v celulozni in tekstilni industriji ter za potrebe državne obrambe. V novih tovarnah, ki bodo veljale nad 20 milijonov dinarjev, bo dobilo zaposlitev več sto delavcev.

— Stara podjetja propadajo. V Sjetlini v srednji Bosni je prešla v likvidacijo ena naših najstarejših in največjih lesnih industrijskih tvrdk, namreč tvrdka Feltrinelli, ki je eksploatirala s svojimi ogromnimi obrati in žagami bogastvo bosenskih gozdov celih 50 let.

— Nov orjaški most čez Savo uspešno gradijo pri Novi Gradiški v Slavoniji. Most, ki bo zamenjal sedanji pontonski most in ki bo zgrajen iz železobetona, bo veljal nad 30 milijonov dinarjev.

— Prvi češki letoviščarji so prispeli pred dnevi v Split, in sicer je prišlo z izjemnimi dovoljenji nemške Gestapo (Državne tajne policije) le 25 oseb. Naš tujski promet trpi zaradi izjem-

nih razmer na Češkem velikansko škodo, saj je izostalo letos vseh običajnih vsakoletnih 60.000 letoviščarjev, ki so prihajali letovat na naš Jadran iz bivše Českoslovaške republike. Zaradi skoro hermetično zaprte meje na bivšem Češkem ne more letos v tujino na običajno letovanje v razne države okrog 250.000 Čehov.

— Kongres Kristusa Kralja se je vršil ob veliki udeležbi slovenskih in tujih katoličanov prejšnji teden v Ljubljani. Kongresu je poleg mnogih tujih in domačih cerkvenih dostojanstvenikov prisostvoval tudi poseben papežev odposlanec, poljski kardinal Hlond. Slovenska prestolnica je bila tudi na zunaj okrašena v znamenju kongresa z državnimi in papeškimi zastavami.

— Prvo mlinarsko šolo v Jugoslaviji bomo dobili po zaslugi trgovske in industrijske zbornice v Petrogradu v Vojvodini. Šola bo organizirana po vzgledu mlinarske šole v Ruščuku na Bolgarskem, ki je bila ustanovljena že pred 11. leti in se je doslej sijajno obnesla.

— Za glavni oltar nove cerkve sv. Jožefa je poslal papež prispevek 1500 dolarjev.

— Veličasten most, visok 169 metrov in dolg 350 metrov, dokončujejo na cesti Šavnik—Plešje čez reko Taro. Most bo veljal nad 11 milijonov dinarjev.

— Asfaltirano cesto, široko 6 metrov, gradi država skozi 70 km dolgo romantično sotesko ob reki Vrbaš med Banjaluko in Jajcem v Bosni. Prvi kredit v znesku 70 milijonov dinarjev je gradbeno ministrstvo že odobrilo in nakazalo.

Deset ur dela

V raznih strokah imamo celo vrsto velikih podjetij, ki delajo na zalogo, za eksport, uvedeno je celo delo na tekočem traku, predvidena je delitev dela in se delo vrši z uporabo motorne sile. Ko so bile pred leti uvedene skupne banovinske trošarine, ki so malo bolj obremenjevale «industrijske izdelke», se je del prizadetih industrij preimenoval v obrtna podjetja, ker so bili lastniki teh industrij slučajno mojstri in so lahko vzeli obrtni list. To se je posebno dogajalo v Mariboru, več takih industrijskih obratovalnic, ki delajo na podlagi obrtne dovolilnice, je tudi v Ljubljani, Trzinu, Žireh itd. Račun plača delavstvo z 10urnim delavnikom.

Najslabše pa so razmere v žagarski in lesni stroki, kajti z malega obrata se razvije veliko podjetje, iz sezonskega obratovanja nastane redni obrat, ki posluje večkrat v dveh izmenah; podjetje pa je še vedno registrirano kot obrtno podjetje in dela po 10 ur dnevno. Taka podjetja so v logaškem okraju, zlasti pa po Štajerskem.

Na vsak način je potrebno, da se vsa podjetja točno uvrstijo v ono kategorijo, v katero spadajo in bo s tem pomagano delavstvu v njihovi borbi za pravice, katere jim zakon že sam nudi ter ne bo zaščitna socialna zakonodaja le napisana, marveč se bo tudi izvajala. Zato je Delavska zbornica poslala kr. banski upravi posebno vlogo in zaprosila, da bi obče upravna oblast — odnosno v spornih slučajih kr. banska uprava — pri izdajanju dovoljenj, odnosno pooblastil točno proučila, v katero skupino je uvrstiti podjetje; najkasneje v roku 3 mesecev po začetku obratovanja pa naj bi na licu mesta ugotovila z ozirom na način proizvodnje, ali je podjetje definitivno smatrati za obrtno ali industrijsko. Doslej že izdana dovolila pa naj oblasti v roku 3 mesecev revidirajo, da ugotove, če odgovarja način obratovanja izdanemu dovoljenju.

Posledice oboroževanja

V zaključnih poglavjih svojega poročila o gospodarski evoluciji v svetu v letošnjem letu, ki ga je podal na letošnjem XXV. zasedanju mednarodne konference dela v Ženevi novi ravnatelj Mednarodnega urada dela I. G. Winaut, o katerem smo objavili v zadnjih številkah že dva članka, je iznesel med drugim tudi naslednje zanimivosti:

Žetev žita je bila leta 1938. rekordna, če vzamemo ves svet kot celoto. Cene agrarnih pridelkov so pretrpele močan padec, kar je imelo za posledico občutno zmanjšanje dohodkov poljedelcev. Tako je na primer v Kanadi, čeprav je bila žetev leta 1938. dvakrat večja kakor leto dni poprej, znašal dohodek iz poljskih pridelkov lani le 529 milijonov dolarjev nasproti 556 milijonom v letu 1937. Cene volni dosegajo komaj 60 % svoje cene pred poldrugim letom, dočim znaša cena bombaža komaj 65 % od cene v letu 1937. Kava, kakao, koprja, lan itd. se prodajajo nekako med polovico in dvema tretjinama cen, ki se veljale predlanskim.

Tudi glede kmetijstva so morale države izdati razne potrebne ukrepe, da preprečijo preobčuten padec kmečkih dohodkov, ker bi ta še bolj otežkočil splošno gospodarsko aktivnost. Tozadnja intervencija je tekla v dveh smereh. Na eni strani trud za ohranitev cen na stari višini, na drugi strani pa prilagoditev bodoče proizvodnje in ponudbe na svetovnih tržiščih verjetni višini povpraševanja.

V Ameriki določa novi zakon, ki je bil izdan lanskega februarja, za bodoča leta točne načrte glede pridelka žita, koruze, riža, tobaka in bombaža. Isti zakon predvideva tudi zgraditev potrebnih instalacij za shranitev viška pridelkov, kakor tudi sistem kontingentov agrarnih pridelkov, ki bi se pojavili na tržiščih, če bi vsaj dve tretjini zainteresiranih producentov zahtevali izvajanje teh ukrepov. Argentina predvideva prav take shrambe za shranitev presežkov letine in pooblašča vlado, da odredi minimalne žitne cene, čeprav bi morala država za to žrtvovati primerne subvencije.

Oboroževanje, ki stoji v mnogih državah na prvem mestu pred vsemi ostalimi perečimi življenjskimi problemi, je izzvalo stanje, v katerem se nekaterim industrijam prisilno odjemljata material in delavstvo, ki se potem uporabljata za fabrikacijo vojnega materiala in orožja. Mednarodni urad dela že zdaj opozarja vse vlade, naj bodo v tem pogledu zelo obzirne in naj ne posegajo nasilno v industrije, katerih zastoj bi neizogibno moral povzročiti občutno škodo življenjskemu standardu, bodisi današnjem, bodisi bodočem.

Danes je v Nemčiji omejena poraba dobrin s strogo kontrolo plač in mezd, z omejitvijo razdelitve dividend, z zvišanjem davkov in z omejitvijo življenjske preskrbe prebivalstva. Isto se dogaja tudi na Japonskem. Francija je morala zahtevati težke žrtve od najširših množic svojega naroda s tem, da je obdavčila zelo težko tudi dohodke dela obenem z življenjskimi potrebščinami, ki jih morajo kupovati

najširši sloji. Anglija prizadeva s povečanjem davka na dediščine in avtomobile, kakor tudi z dopolnilnim davkom na pridobitno predvsem bogatejše državljane, vendar je tudi ona morala poiskati pokritje 11 milijonov funtov šterlingov v povečanju taks na sladkor in tobak, kar predvsem obremenjuje proračun ubožnejših slojev.

Usodne posledice politike oboroževanja se zrealizirajo tudi v omejitvi porabe in znižanju življenjskega standarda.

Glede svetovne trgovine kaže evolucija razširjenje dvostranskih trgovinskih pogodb, katere je srečno inaugurirala Amerika, ko je lani sklenila trgovinsko pogodbo z Anglijo. S to pogodbo se ukinjajo vse carinske ovire med obema velesilama oziroma so onemogočena povečanja carin za približno 2000 predmetov. Ta pogodba se nanaša na izmenjavo dobrin, ki je bila leta 1936. ocenjena na 675 milijonov dolarjev.

Migracija delavstva zanima Mednarodni urad dela še prav posebno močno. Leta 1938. nismo zabeležili nobena izboljšanja v možnosti zaposlitve potom migracije. V Evropi se računa, da je okrog 30.000 italijanskih delavcev zaposlenih v Nemčiji. Poljska je zaposlila okrog 108.000 svojih delavcev v raznih evropskih državah. So pa to vse le sezonske poljedelske zaposlitve. V čezoceanskih deželah so tozadevni rezultati skrajno slabi. Današnja migracija delavstva znaša komaj petino letne migracije iz dobe 1920—1924 ali 7 do 8 % od onega števila, ki so ga sprejele ameriške države zadnje leto pred svetovno vojno.

Razlago tega zastaja najdemo v dejstvu, da se tudi v ameriških državah občuti brezposelnost. Razen tega je mednarodni politični položaj tak, da prav pogosto javno mnenje nikakor ne želi, da bi se zaposlovali tujci. Dela se na tem, da bi se ustanovile posebne komisije iz zastopnikov vseh zainteresiranih držav, ki bi se naj brigale za sigurno zaposlitev emigrantov. Nekaj takih sporazumov je bilo že sklenjenih med njimi predvsem sporazum med Bolivijo in Poljsko.

V zvezi s tem problemom se je lani pojavil še en podoben problem, namreč problem beguncev. Vojne na Kitajskem, na Španskem in razni drugi dogodki po svetu so akutnost tega problema znatno poosttrili. Razen tega se je že v začetku lanskega leta splošno računalo, da je v raznih državah samo iz Nemčije precej nad 150.000 beguncev. Usoda teh nesrečnikov je res težka in obupna, zlasti glede na dejstvo, da jih vseh ni mogoče zaposliti v poljedelstvu, ker je pač med njimi ogromno ljudi z raznimi višjimi sposobnostmi in poklici.

Ali že veste?

— da zahteva glavno glasilo JRZ «Samouprava», da se mora v naši jugoslovanski notranji politiki končno vendarle že nehati špekuliranje, neiskrenost in nepoštenje;

— da je predsednik japonske vlade baron Hiranuma izjavil, da želi japonska vlada nadaljevati svojo dosedanje «čvrsto politiko prijateljstva» z Rusijo z «edinim» namenom, da uredi vsa sporna vprašanja na «prijateljski» način, medtem pa vodi z Rusijo brez vojne napovedi že pravcato vojno;

— da skuša novi papež Pij XII. napoljati z Nemčijo povsem novo, čim bolj prijateljsko politiko in da je haje poslal Hitlerju k njegovi nedavni 50 letnici rojstva iskreno osebno poslanico, kar je napravilo v nemških vodilnih krogih najugodnejši vtis in odmev;

— da je vrgla narodna nabiralna akcija vsega nemškega naroda lansko leto v odpomoč proti pomanjkanju surovin samo na zbranem starem železu 255.000 ton te prepotrebne kovine;

— da je letos porabila Rumunija v oboroževalne namene svoje vojske že nad 25 milijard lejev;

Iz naših delavskih krajev

Črna

Mlad fant pri nekem tukajšnjem podjetju je pomagal peti «Hej Slovani».

Od svojega sodelavca prilizuna je zato prejel klofuto in mu je izbil tudi nekaj zob.

Prilizun ga je nato še denunciral pri upravniku podjetja.

Upravnik in gospodar sta Nemca, ki se debelita z našim kruhom. Prizadeti delavec je bil takoj odpuščen z izplačilom 14-dnevne mezde in s psovko «marš ause».

K svojim starišem se ne upa na stanovanje, ker stanujejo v podjetnikovi hiši.

S takimi ocvirki se še danes beli tu v Črni.

Žerjav

V nedeljo dne 16. julija 1939 smo priredili pešizlet iz Žerjava skozi Črno do sv. Vida po novi cesti, nato nazaj na Javorje do sv. Jošta, kjer smo obiskali našega tov. gostilničarja Ivana Modreja. Udeležba je bila kljub temu, da se je nahajala večina tovarišev v službi, popolnoma zadovoljiva. Vse priznanje moramo dati tovarišicam, posebno Justi Poldetovi, ki so skrbale celo pot za dobro razpoloženje. Petja nikoli ni zmanjkalo. Vsi udeleženci priznavajo, da tako veselega izleta ne pomnijo. Pohvalo tudi vsem glede discipline, ki so jo pokazali. Priporočal bi več takih izletov v naravo, posebno še tistim zakrknem, ki nikoli ne morejo iz bajte in se bojijo solnca. Posebno lep poldnevni izlet bi bil za vsakega tudi z družino, samo do Podkeržnika k tov. Modreju, kjer ti postreže s finim suhim mesom ter svinjskim želodcem. Spremljal nas je društveni šramel, ki je skrbel za okroglo in se je prav dobro odrezal. — Hvala vsem udeležencem.

Maribor

Volitve obratnih zaupnikov so se doslej izvedle v vseh večjih mariborskih tovarnah in so povsod izšle zmagovito samo liste svobodnih strokovnih organizacij (NSZ, JSZ in SDZJ). Volitve so bile v naslednjih tovarnah: M. Rosner samo kompromisna lista, ki je prejela 6 mandatov, Splošna stavbena družba samo kompromisna lista 6 mandatov, zeleni so prejeli 10 glasov, dasi so postavili 12 kandidatov, livnica J. Pengg samo kompromisna lista 4 mandati, Hutter in drug kompromisna lista 15 zaupnikov, zeleni 1 zaupnika, predilnica Ehrlich samo kompromisna lista 6 mandatov, Doctor in drug samo kompromisna lista 16 zaupnikov in Mestni gradbeni urad, pomožna akcija, samo kompromisna lista 6 mandatov. Narodno strokovna zveza je povsod sodelovala in dobila svoje zaupnike. Podrobno poročilo o izvoljenih zaupnikih objavimo po končanih volitvah. Doslej ima NSZ v Mariboru 40 zaupnikov, tedaj 100% več kot lani.

Javornik

Podružnica Narodno strokovne zveze Javornik ima svoje prostore v Sokolskem domu na Koroški Beli, s tem je omogočeno vsem tovarišem, da sodelujejo z odborom, zlasti sedaj med razpravami za izpremembo kolektivne pogodbe.

Vsi tovariši naj se zglašajo v uradnih urah v pisarni, t. j. od 9. do 12. in od 4. do 7. ure zvečer, kjer naj se

iznašajo želje in predlogi. Vse one tovariše, ki bi bili eventualno zaostali na članarini vabimo, da se zglasijo v pisarni ali pa pri tov. blagajniku Pivku ter poravnajo zaostale prispevke. Vnaprej pa opozarjamo vse pripadnike, da se bo odslej strogo pazilo na red in disciplino v organizaciji, prosimo točnosti.

Mežica

Pri zadnjih nalih je močno poškodovano našo banovinsko oziroma državno cesto, katera veže našo svinčeno industrijo z železniško postajo Prevalje. Posebno močno je poškodovana proti Žerjavu, kjer je zbiralnica in topilnica svinca.

Precej časa je poteklo in sreski cestni odbor se ne gane, da bi pričel s popravili. Nujno je potrebno, da se cesta čimprej popravi, drugače se lahko pripeti velika nesreča, da bomo pri morebitnem ponovnem naliu ostali brez ceste in zveze s Prevaljami, kar bi bilo za nas rudarje in ostalo prebivalstvo velik udarec. V tem primeru bi se moralo delo ustaviti, če bi rudnik ne mogel dovažati potrebnih surovin za topilnico in ostale naprave.

Sreski cestni odbor polaga mnogo premalo pažnje za našo cesto. Če pomislimo, da tukajšnje podjetje prispeva zelo velike zneske kot odškodnino za obrabo ceste po svojih tovornih avtomobilih, bi lahko bila v najboljšem stanju in urejena po vseh modernih predpisih. Že lansko leto so prišli tehnični uradniki od sreskega cestnega odbora z inštrumenti ter merili ovinke in se je obljubilo, da se bo že v enem tednu pričelo z delom. Od tedaj pa do danes je že minilo 30 tednov in delo se še ni pričelo.

Imamo nezaposlene mlade ljudi, ki bi vsaj preko poletja lahko bili vsi zaposleni pri popravilih ceste. Pozivamo zato vse odločujoče činitelje, da storijo vse, da bo naša mladina zaposlena. Živimo tik državne meje in je za našo mladino posebno važno, da ima delo. Le na ta način bomo vzgojili našo mladino, da bo nosila svojo domovino v srcu. Dela-željna in pridna mladina tik meje ne sme biti brez dela.

Naša podružnica priredi v soboto in nedeljo pešizlet na Peco. Odhod iz Mežice bo v soboto dne 5. avgusta popoldne ob 5. uri. Krenemo proti Uletovi koči, kjer bomo prenočili, podružnico SPD smo zaprosili za znižano prenočnino tako, da bo vsakomur omogočeno, da se bo dobro odpohil v Uletovi koči. V nedeljo bomo šli na vrh naše sive Pece in tamkaj prebili daleč od strojev in dela prosti dan.

Vabimo vse tovariše in prijatelje, da se v polnem številu tega izleta udeležijo, da pohitijo z nami v kraljestvo kralja Matjaža. Tovariši, na svidenje!

Zagorje

Denunciant. Pravijo, da je dobro tovarišstvo med delavstvom velikega pomena za posamezno podjetje. Ako je sloga med delavstvom, gre delo hitreje in natančneje izpod rok in vodstvo ima za tako delavstvo več razumevanja. Pri nas pa, v obratu Kiso-vec, vladajo zelo netovariške razmere in moramo z žalostjo zabeležiti primer, ki se je nedavno zgodil. Prosimo pomislite, da je šel lasten tovariš denuncirati tovariša v pisarno, češ, da premalo naredi. Seveda je bil ubogi delavec odstranjen od partije. Za idealno tovarišstvo se «denunciantu»

tako zahvaljujemo kot zasluži, ve pa naj, da je za vsako nepošteno in zahrbtno delo pripravljeno zato potrebno plačilo. — Tovariši, pazite se in ogibajte se take golazni, ki ima namen z denunciacijo doseči kako napredovanje.

Žiri

Lepa svečanost. Podružnica Narodne strokovne zveze v Žirih je v nedeljo dne 23. julija t. l. slovesno proslavila 10 letnico svojega obstoja. Te proslave so se udeležile tudi nekatere podružnice iz gorenjskega in ljubljanskega okrožja. Le škoda, da se je prav na to nedeljo skisalo vreme in da je veliko tovarišev, ki so bili namenjeni v Žiri, ostalo doma zaradi slabega vremena. Kljub temu pa je proslava prav lepo uspela, saj je bila polna sokolska dvorana zborovalcev, t. j. domačih in izletnikov, ki so prisostvovali skromni toda lepi proslavi. Dopoldanski spored se je sicer malo zakasnil zaradi slabega vremena, kar pa ni motilo celotnega utisa. Dopoldanska proslava je bila prav za prav kulturni del celotne proslave. Tu so bile v glavnem izvajane glasbene, recitacijske in druge točke, tov. dr. Alujevič pa je v krasnem govoru podal sliko 10 letnega dela podružnice ter orisal smernice pokreta Narodne strokovne zveze. Z zanimanjem so poslušali navzoči izvajanje tov. dr. Alujeviča, kateri je nazorno podajal težko delo organizacije, katera prihaja od težkih borb tudi na kulturno in veselo področje. Po končani dopoldanski kulturni proslavi so si izletniki ogledali okolico, popoldne pa se je pričel vesel del proslave in sicer ljudska veselica, katera se je vršila v Sokolskem domu in je sijajno uspela. Ob 8. uri zvečer pa je nastopil tov. Vozelj s par kupleti ter je s svojim sijajnim izvajanjem razpoloženje tovarišev dvignil. Po tem nastopu pa so domačini izvajali veseloigro «Čevljar zdravnik», ki je prav sijajno uspela in se vidi, da podružnica razpolaga z dobrimi igralskimi in pevskimi močmi. Vsa izvajanja so sijajno uspela in jih je občinstvo sprejelo z velikim odobravanjem.

V splošnem je vsa proslava sijajno uspela in k tej lepi prireditvi je seveda veliko doprinesel tamburaški zbor NSZ iz Ljubljane, ki je neumorno igral zjutraj na proslavi, kakor zvečer na veselici.

IZ UPRAVE LISTA.

Vse podružnice N. S. Z. vljudno pozivamo, naj z zaostanki članske naročnine ne ovirajo nemotene razvoja lista. S točnostjo bi bilo zelo mnogo pomagano. Prosimo!

Uprava «Nove Pravde».

Medvode

Narodno delavstvo v Medvodah se je pri volitvah obratnih zaupnikov sijajno izkazalo, saj ima v Medvodah, t. j. v papirnici, Mediču, tekstilni tovarni, Taninu pri Bergantu vse skupaj 15 zaupnikov, dočim zeleni niso dobili niti enega, beli imajo 2 in rdeči enega. Iz tega je razvidno, da je delavstvo v Medvodah napredno usmerjeno in da se zvesto oprijemlje svoje narodne organizacije. Sedaj upamo, da se bo življenje narodnega delavstva še bolj razgibalo, ker je pričela obratovati tudi nova tekstilna tovarna, v kateri je povečini zaposleno izključno narodno delavstvo. Zato upamo, da se bo kmalu tam postavila močna postojanka Narodne strokovne zveze, ki bo delavstvu v zaščito in ponos.

Gorjanci

Kraj. protituberkulozna liga «Gorjanci» vljudno vabi vse svoje člane in dobrotnike na vrtno veselico, katera se vrši pri Badovincu Ivanu (Zajcu) Veliki Cerovec pod Gorjanci dne 6. avgusta 1939 ob vsakem vremenu. Začetek veselice ob 2. uri popoldne.

Razen godbe bo šaljiva pošta, petje, ribolov, kakršnega še ni bilo in še druge prav zanimive stvari. Ob tej priliki bo tudi razstava slik o raznih jetičnih obolenjih in statistika, katero bo reditelj na kratko obrazložil. Ob koncu vseh teh pojasnil bo še tudi nekaj razvedrilnih slik.

Za prevoz z avtom na kraj veselicenega prostora je preskrbljeno ter bo vozil izpred gostilne Vindišer v Kandiji za ceno Din 5.— tja in nazaj. Prvi odhod z avtom ob 13. uri.

Vstopnine ni, prostovoljni prispevki se hvaležno sprejmejo.

Člane, kateri za leto 1939 članarine še niso poravnali, prosimo, da to ob tej priliki store.

Geslo naj bo «V boj proti jetiki!» — zato vsi na veselico k Badovincu s čim večjo družbo.

Iskreno vabljeni!

Odbor.

Pečovnik

Zborovanje vsega delavstva rudnika Pečovnik se je vršilo v nedeljo dne 30. t. m. ob 9. uri popoldne v Celju v gostilni g. Kranjca. Zborovanja se je udeležilo veliko število delavstva, iz česar lahko sklepamo, da se delavstvo živo zanima za mezdno gibanje. Na zborovanju se je pretresal položaj delavstva ter splošen položaj rudnika in ostala merodajna vprašanja, ki pridejo pri tem meznem gibanju v poštev. Delavstvo je enoglasno sklenilo, da gre v borbo za izboljšanje gmetnega in socialnega položaja. Izdelani so bili tudi podrobni predlogi, kateri se bodo poslali družbi.

Hudajama-Laško

Dne 1. avgusta t. l. se je vršil redni letni občni zbor podružnice Narodne strokovne zveze Hudajama-Laško, ki je že dalj časa životarila, a ni pokazala pravega dela in smisla za strokovno in organizacijsko delo. Prav včeraj pa se je pokazalo, da je dotok novega članstva vso stvar poživil in da se bo podružnica Hudajama-Laško postavila na močne noge, ki bo začela z novimi ljudmi stvarno in pozitivno organizacijsko delo v korist vsega delavstva tega okraja. Podružnica ima več odsekov, in sicer tekstilnega, pivovarskega in rudarskega in baš pivovarski odsek bo tisti, ki bo prvi pričel z delom in bo pokazal svojo življenjsko moč ter pričel živahno strokovno delo v zaščito narodnega delavstva. Občni zbor je vodil tov. Knez Drago ter je v uvodu podal poročilo o delovanju podružnice ter smernice narodnega strokovnega gibanja in se dotaknil tudi položaja rudarskega delavstva v Hudijami. Po njegovem poročilu je poročal delegat centrale, ki je podal poročilo uspešnega dela NSZ v vseh strokah in področjih.

Nato je bil izvoljen novi odbor, in sicer: predsednik Knez Drago, podpredsednik Kerše Alojz, tajnik Kopač Mirko, blagajnik Klepej Rudolf st., odborniki: Brezovšek Matija, Kenda Anton in Veber Ivan, nadzorni odbor: Golčar Miha in Majcen Karol.

Po končanih volitvah je zastopnik centrale govoril o obratnih zaupnikih, o «Novi Pravdi» ter končno prišel na osnutek kolektivne pogodbe za delavstvo pivovarne Laško. Osnutek te kolektivne pogodbe bo odbor pivovarskega delavstva še podrobno proučil, na kar se bo vsa zadeva izročila podjetju.